# Danıştay 7.Daire İthalat Rejimi Sevk Dosyası Hk - GGM

06.09.2023 Tarihli 88736729 Sayılı Yazı - Danıştay 7. Dairenin E:2020/1637 Sayılı Dosyası ve E:2020/2519 Sayılı Dosyası

**T.C. TİCARET BAKANLIĞI Gümrükler Genel Müdürlüğü İthalat ve Menşe Dairesi**

**Sayı :**E-20117910-641.04- **Konu :**Danıştay 7. Dairenin E:2020/1637 Sayılı Dosyası ve E:2020/2519 Sayılı Dosyası

**06.09.2023 / 88736729 DAĞITIM YERLERİNE**

**İlgi :** 02.08.2023 tarihli ve 87744421 sayılı yazımız.

İlgide kayıtlı yazımızda özetle, Cumhurbaşkanlığı İdari işler Başkanlığından alınan 27.07.2023 tarihli ve E-50304368- 641.04-167392 sayılı yazıdan bahisle, Çağla Kubat Reklam Org. Eğitim Hizm. Spor Malz. Tic. Ltd. Sti. tarafından "11/05/2020 tarih ve 31124 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 11/05/2020 tarih ve 2514 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının iptali" talebiyle Cumhurbaşkanlığı aleyhine açılan davada; Danıştay 7. Dairenin 30.03.2023 tarihli ve E:2020/1637, K:2023/1801 sayılı kararı ile dava konusu işlemin iptaline karar verilmiş olduğu belirtilerek, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu\'nun 28 inci maddesi uyarınca karar gereklerine göre işlem tesisi istenildiği belirtilmişti.

Bu defa; Mahkeme Kararına ilişkin tereddütleri gidermek ve uygulamada yeknesaklık sağlamak üzere konu Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğüne intikal ettirilmiş olup cevaben alınan bir örneği ekli 29.08.2023 tarihli ve 88533860 sayılı yazıda özetle;

"...Yukarıda yer verilen maddi ve hukuki tespitler doğrultusunda yapılan değerlendirme sonucunda; 2514 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının eki İthalat Rejimi Kararına Ek Kararın geçici 1 inci maddesinde yer alan "...yayımı tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde ithalatına ilişkin gümrük beyannamesinin tescili halinde, Ek-1 sayılı tabloda yer alan ilave gümrük vergisi oranı tahsil edilir." ibaresinin Danıştay

7. Dairesinin 30.03.2023 tarihli ve E:2020/1637, K:2023/1801 sayılı kararı ile iptal edilmesi üzerine, söz konusu Kararın yayımı tarihinden önce Türkiye\'ye sevk edilmek üzere bir taşıma belgesi düzenlenerek yüklemesi yapılmış olan eşyaya ilave gümrük vergisi uygulanmasından etkilenenlerin - iptal davası açmış olsun veya olmasın- iptal kararının doğurduğu hukuki sonuçlardan yararlanmak üzere idareye başvurabileceği, başvuruların değerlendirilmesinde 4458 sayılı Kanunun 211 inci maddesinde yer alan 3 yıllık sürenin esas alınmasının uygun olacağı mütalaa edilmektedir."

Denilmektedir.

Diğer taraftan, Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünden alınan bir örneği ekli 16.08.2023 tarihli ve 88137511 sayılı yazıda, Danıştay 7. Dairenin 30.03.2023 tarihli ve E:2020/1637, K:2023/1801 sayılı kararına benzer Mahkeme Kararının tebliğ edildiği Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığından alınan 26.07.2023 tarihli ve E-50304368-641.04-167392 sayılı yazıdan bahisle, Eyüp YAVUZASLAN tarafından 28.06.2020 tarih ve 31169 sayılı Resmi Gazete\'de yayımlanan 2682 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının Eki "İthalat Rejim Kararına Ek Karar\'ın Geçici 1 inci maddesinde yer alan "  yayımı tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde ithalatına ilişkin gümrük beyannamesinin tescili halinde, Ek-1 sayılı tabloda yer alan ilave gümrük vergisi oranı tahsil edilir" ibaresinin iptali talebiyle Cumhurbaşkanlığı aleyhine açılan davada; Danıştay 7. Dairenin 16.03.2023 tarihli ve E:2020/2519, K:2023/1563 sayılı kararı ile dava konusu ibarenin iptaline karar verilmiş olduğu bildirilmekte, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu nun 28 inci maddesi uyarınca karar gereklerine göre işlem tesisi istenilmektedir.

Bilgi edinilmesi ve Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 29.08.2023 tarihli ve 88533860 sayılı yazısı doğrultusunda gereğini rica ederim.

Mustafa GÜMÜŞ Bakan a. Genel Müdür

**DAĞITIM:** Tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri

---

**T.C  TİCARET BAKANLIĞI Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü**

**Sayı :**E-53386839-045.02[HYS297307]- **Konu :**2514 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı

**29.08.2023 / 88533860 GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE**

**İlgi :** 17.08.2023 tarihli ve E-20117910-641.04-00088229784 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda özetle; Çağla Kubat Reklam Org. Eğitim Hizm. Spor Malz. Tic. Ltd. Şti. tarafından " 11/05/2020 tarih ve 31124 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 11/05/2020 tarih ve 2514 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının eki İthalat Rejimi Kararına Ek Kararın iptali" talebiyle Cumhurbaşkanlığı aleyhine açılan davada, Danıştay 7. Dairesinin 30.03.2023 tarihli ve E:2020/1637, K:2023/1801 sayılı kararı ile 2514 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı eki İthalat Rejimi Kararına Ek Kararın geçici 1 inci maddesinde yer alan "...yayımı tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde ithalatına ilişkin gümrük beyannamesinin tescili halinde, Ek-1 sayılı tabloda yer alan ilave gümrük vergisi oranı tahsil edilir." ibaresinin iptaline karar verildiği,

Söz konusu iptal kararına istinaden, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 28 inci maddesi uyarınca karar gereklerine göre işlem tesisinin, tüm gümrük ve dış ticaret müdürlüklerine dağıtımlı 02.08.2023 tarihli ve 87744421 sayılı yazınızla talimatlandırıldığı,

2514 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının, 2955 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile değişik 2 nci maddesinde yer alan düzenleme göz önüne alındığında 2514 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı eki Kararda yer alan geçici 1 inci madde kapsamında daha düşük ilave gümrük vergisi oranlarının öngörüldüğü, Ek-1 sayılı tablonun uygulanabilmesi için 2514 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı eki Kararın yayımı tarihinden önce Türkiye\'ye sevk edilmek üzere bir taşıma belgesi düzenlenerek yüklemesi yapılmış olan eşyanın, bu Kararın yayımı tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde (26.05.2020 tarihi de dahil) ithalatına ilişkin gümrük beyannamesinin tescil edilmesinin gerektiği, anılan Kararda bunu gerçekleştiren mükellefler lehine bir durum oluşturulduğunun anlaşıldığı,

2514 sayılı Kararın, 31.12.2020 tarihli ve 31351 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete\'de yayımlanan 3351 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı eki "İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Karar" ile yürürlükten kaldırıldığı,

Danıştay 7. Dairesinin söz konusu iptal kararı ile 2514 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı eki Kararın geçici 1 inci maddesinin uygulanmasına ilişkin ortaya çıkan yeni durum ve Gümrük Kanununun "Vergilerin Geri Verilmesi veya Kaldırılması" başlıklı 211 inci maddesinin ikinci fıkrası da göz önünde bulundurulduğunda; iptal kararının sadece 2514 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının yayımı tarihinden önce Türkiye\'ye sevk edilmek üzere bir taşıma belgesi düzenlenerek yüklemesi yapılmış olan eşyaya mı uygulanacağı; eğer iptal kararı neticesinde 2514 sayılı Karar kapsamındaki eşyaya hiçbir ilave gümrük vergisi tatbik edilmemesi gerekiyorsa, bu gerekçe ile yapılabilecek geri verme başvurularında, Gümrük Kanununun 211 inci maddesinin ikinci

fıkrasında belirtilen zamanaşımı süresinin davacı firma ve diğer mükellefler için faklı bir uygulamaya yol açıp açmayacağı hususlarının açıklığa kavuşturulması gerektiği,

Genel Müdürlüğünüzce; iptal kararının 2514 sayılı Kararın yayımı tarihinden önce Türkiye\'ye sevk edilmek üzere bir taşıma belgesi düzenlenerek yüklemesi yapılmış olan eşyaya ilave gümrük vergisi tatbik edilmemesi sonucunu ortaya çıkardığı, söz konusu iptal kararı nedeniyle bir ilave gümrük vergisinin tatbik edilmemesi sonucu ortaya çıkıyorsa, buna dayanarak yapılacak geri verme başvurularında, Genel Müdürlüğümüzün 19.11.2018 tarihli ve 39011081 sayılı görüş yazısı da dikkate alınarak Gümrük Kanununun 211 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen 3 yıllık süre sınırının işlemesi gerektiğinin düşünüldüğü belirtilerek, hem iptal davası açan firmalar hem de diğer firmalar bakımından mahkeme kararına ilişkin varsa yerine getirilmesi gereken iş ve işlemlere esas teşkil edecek Genel Müdürlüğümüz görüşlerinin bildirilmesi istenilmektedir.

Bilindiği üzere; Gümrük Kanununun 211 inci maddesinde; "1. Kanunen ödenmemeleri gerektiği halde ödenmiş olduğu belirlenen gümrük vergileri geri verilir. Kanunen tahakkuk ettirilmemeleri gerektiği halde tahakkuk ettirilen gümrük vergileri kaldırılır.

Ancak, kanunen ödenmemesi veya tahakkuk ettirilmemesi gereken gümrük vergileri ilgili kişinin kasten yaptığı bir tahrifat veya ticaret politikası önlemlerine tabi eşyanın gümrük kıymetinin yükümlünün kendi beyanı ile artırılması sonucunda ödenmiş veya tahakkuk ettirilmişse, bu vergilerin geri verilmesine veya kaldırılmasına ilişkin talepler kabul edilmez.

2. Kanunen ödenmemeleri gereken gümrük vergileri, söz konusu vergilerin yükümlüye tebliğ edilmesi ve ilgilinin üç yıl içinde gümrük idaresine müracaatı üzerine geri verilir veya kaldırılır.

Kontrol ve denetleme sonucunda, geri verme veya kaldırma hallerinden birinin tespiti durumunda, aynı süre içinde geri verme veya kaldırma işlemi doğrudan yapılır.

Bu süre mücbir sebep veya beklenmeyen hallerde uzatılabilir." hükmüne yer verilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 28 inci maddesinin birinci fıkrasında ise; "Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur." yolunda düzenleme yer almaktadır. Bu düzenleme gereği, mahkemece iptal kararı verilmesi halinde idare, yargı kararına uygun olarak işlem tesis etmek veya eylemde bulunmak

zorundadır. Mahkeme tarafından verilen iptal kararları, dava konusu işlemin yapıldığı anda hukuka aykırı olduğunu gösteren kararlardır. Bir başka deyişle, iptal kararları geriye yürümekte, hukuka aykırılığın bulunmadığı bir duruma dönülmesini sağlamaktadır.

Bu bağlamda; Danıştay 7. Dairesinin 30.03.2023 tarihli ve E:2020/1637, K:2023/1801 sayılı iptal kararı, dava konusu düzenlemenin varlığına yürürlüğe girdiği tarih olan 11.05.2020 tarihinden itibaren son vermiş olmaktadır.

Gümrük Kanununun 211 inci maddesinde; kanunen ödenmemeleri gerektiği halde ödenmiş gümrük vergilerinin geri alınacağı ve tahakkuk ettirilmemeleri gerektiği halde tahakkuk ettirilen gümrük vergilerinin kaldırılacağı; bu vergilerin ilgilisine tebliğ edilmesinden itibaren 3 yıl içinde müracaat edilmesi halinde geri verilebileceği veya kaldırılabileceği düzenlenmiştir. Söz konusu maddenin gerekçesinde de 3 yıllık sürenin geri verme ve kaldırma taleplerine ilişkin zamanaşımı süresi olduğu belirtilmiştir.

Mahkeme kararları hüküm fıkrası ve hükmün dayandığı gerekçe ile bir bütün olup iptal kararı idare tarafından uygulanırken, karar gerekçesinin de gözetilmesi gerektiği kuşkusuzdur. Buna göre, Danıştay 7. Dairesinin 30.03.2023 tarihli ve E:2020/1637, K:2023/1801 sayılı kararıyla, 2514 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının eki Kararın geçici 1 inci maddesinde yer alan "...yayımı tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde ithalatına ilişkin gümrük beyannamesinin tescili halinde, Ek-1 sayılı tabloda yer alan ilave gümrük vergisi oranı tahsil edilir." ibaresinin, başlamış işlemler hakkında uygulanmasının haklı beklenti ve eşitlik ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle iptaline karar verilmiş olduğundan, söz konusu Kararın yayımı tarihinden önce Türkiye\'ye sevk edilmek üzere bir taşıma belgesi düzenlenerek yüklemesi yapılmış olan eşyaya ilave gümrük vergisi uygulanmaması uygun olacaktır.

Diğer yandan, Danıştay\'ın yerleşik içtihatlarına göre, bir düzenleyici işlemin iptali yolundaki karar sadece o davayı açanı değil bu düzenleyici işlem ile ilgili diğer kişileri de etkileyecek olup iptal edilen düzenleyici işlemin yürürlükte olduğu dönemde bu düzenleyici işlemin kısıtlayıcı hükümleri nedeniyle menfaati veya hakkı ihlal edilen kişiler iptal kararının doğurduğu sonuçlardan yararlanmak amacıyla idareye başvurabilecektir.

Yukarıda yer verilen maddi ve hukuki tespitler doğrultusunda yapılan değerlendirme sonucunda; 2514 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının eki İthalat Rejimi Kararına Ek Kararın geçici 1 inci

maddesinde yer alan "...yayımı tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde ithalatına ilişkin gümrük beyannamesinin tescili halinde, Ek-1 sayılı tabloda yer alan ilave gümrük vergisi oranı tahsil edilir." ibaresinin Danıştay 7. Dairesinin 30.03.2023 tarihli ve E:2020/1637, K:2023/1801 sayılı kararı ile iptal edilmesi üzerine, söz konusu Kararın yayımı tarihinden önce Türkiye\'ye sevk edilmek üzere bir taşıma belgesi düzenlenerek yüklemesi yapılmış olan eşyaya ilave gümrük vergisi uygulanmasından etkilenenlerin -iptal davası açmış olsun veya olmasın- iptal kararının doğurduğu hukuki sonuçlardan yararlanmak üzere idareye başvurabileceği, başvuruların değerlendirilmesinde 4458 sayılı Kanunun 211 inci maddesinde yer alan 3 yıllık sürenin esas alınmasının uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Av. Ebubekir AYDOĞDU

Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü

**Gümrükler Genel Müdürlüğü İçin Tıklayınız.**

**Mevzuatlara Dönmek İçin Tıklayınız.**